

Fenntartható fejlődés – hogyan tovább?

Cselószki Tamás
E-misszió Egyesület

Magyar Tudományos Akadémia
2008. május 15.

Tendenciák

- Fokozódó fogyasztás, erőforrás használat;
- Romló társadalmi és természeti struktúrák;
- Ágazati szemlélet, ágazati politikák;
- Anyagias értékrend;
- Társadalmi polarizáció – növekvő jövedelem különbségek.

A rendszer elemei kölcsönösen fogva tartják egymást - példák

- Anyagias értékrend – település szerkezet;
- Település szerkezet – közlekedési igény;
- Motorizáció adta lehetőségek – távoli célpontok;
- Városi életmód – vásárlási, fogyasztási szokások – megélhetés módja;
- Termelési fogyasztási mintázatok – mindent pénzért venni;
- Kölcsönös szívességek rendszerének szétesése - pénz szerzési kényszer;
- Anyagias szemlélet - verseny – gyereket a legjobb iskolába – közlekedési igény;
- Életmód - idős emberek szerepe – gyerekek oktatása – kis méretű családok – magas fajlagos energia igény – nagy közlekedési igény.

A fenntarthatóság értelmezése – mit szeretnénk fenntartani?

- Az általunk megszokott életet - életmódot?
- Saját életünket bármilyen körülmények között?
- Az eltartó ökológiai rendszereket mai állapotukban?
- Az életet a Földön?

Javasolt értelmezés

- Az eltartó természetes rendszereket, valamint saját életünket, feltehetően egy másfajta életmóddal.

A fenntarthatóság értelmezése – mivel érdemes foglalkozunk?

**A fenntartható fejlődéssel való foglalkozás az
összefüggések tudománya**

de átláthatunk-e **minden** összefüggést? A rendszer
teljesen nem megismerhető

Befolyásolhatunk-e **egyszerre** minden folyamatot -
hiszen a rendszer elemei kölcsönösen fogva
tartják egymást

Ezért fogást kell találni, nagy hatóerejű
beavatkozási pontot

Az erőforrás használatot
érdemes befolyásolni

Milyen eszközökkel?

(Gazdasági szabályozók)

- Olyan eszközre van szükség, amely egyszerre
  - az erőforrás használatot terheli;
  - a szociális igazságosság irányába hat;
  - melyet nem lehet megkerülni az erőforrás használatban – a rendszer elemei ne tudjanak kitérni a szabályozás elől;

Input oldali szabályozás

- A rendszer bemeneti oldalának szabályozása (energia, nyersanyag, terület használat)
- Erőforrás használat megadóztatása;
- Más adótípusok csökkentése;
- A rendszer **maga adja meg** a megfelelő válaszokat, alkalmazkodik;

Intézmény rendszer

- Jelenleg ágazati szemlélet, az ágazati politikák széttartanak;
- A fenntarthatóság nem egy ágazat, hanem az összefüggések, kölcsönhatások felismerése és kezelése;
- A fenntarthatóság intézményrendszerében a fenntarthatóság szempontjai **felülírnak** minden ágazati, sőt gazdasági szempontot;
- A fenntarthatóság szempontjainak az ágazati politikákba kell beépülnie, egy szakértői intézmény által.

Az emberi oldal

- „Miért pont én változtassak?”
- Minden népnek olyan vezetői vannak, amelyet megérdemel – a jellemző tudati szint kitermeli a megfelelő vezetőket;
- Azért nem történik hathatós intézkedés, mert „nincsen rá társadalmi igény”;
- Messze vagyunk a kritikus tömegtől;

Mit tehet az ember?

- A szemléletformálás korlátai – az értékrend szintjén kevés a hatása;
- Az anyagiás értékrend helyére kell valami – az életminőség újradefiniálása;
- A tudatosság szintjének növekedése – ez lehet hatással a vezetőkre;
- Felelősség más létezőkért;
- Az élet tisztelete;
- A létezés öröme – spirituális utak, vallás

Javaslatok

Gazdasági

Input oldali szabályozás az erőforrás használaton

Ez adja az ösztönzést;

Intézményrendszer

A fenntarthatóság szempontjai minden ágazat felett, beépülve az ágazati politikákba

Ez adja a tudást – hogyan változzanak a struktúrák;

Emberi oldal

A tudatosság növelése

Ez adja a szándékot a változáshoz.

Köszönöm a figyelmet!